

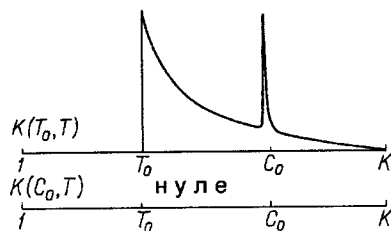
матрице; овде је $0 \leq T \leq n-1$. Наравно, експериментални графици $K(T_0, T)$ могу се и не поклапати са теоријским. Ако се измени нумерација "поглавља", измениће се и бројеви $K(T_0, T)$, пошто настаје прилично сложена прерасподела "имена која су се прва појавила". Дакле, мења се матрица $K\{T\}$ и њени елементи. Мењајући редослед поглавља помоћу пермутација C и израчунавајући сваки пут нову матрицу $K\{CT\}$ (где је CT нова нумерација која одговара пермутацији C), тражићемо такав поредак C при коме сви или скоро сви графици имају облик са сл. 14.1. Специјално, график $K_{sr}(T)$ треба да буде близак теоријском. Онај поредак "поглавља" при коме је отклон експерименталне матрице од теоријске (са пригушењем) најмањи, треба прихватити као хронолошки правилан, тражени поредак.

Ова метода омогућује да се датирају догађаји. Нека је дат текст Y о коме се зна само то да описује неке догађаје из епохе (A, B) , већ описане у тексту X подељеном на "поглавља-покољења", при чему је поредак тих поглавља хронолошки исправан. Како сазнати, које је покољење описано у Y ? Додајмо текст Y колекцији "поглавља" текста X , сматрајући Y новим "поглављем" и приписавши му неки редни број T_0 . Затим налазимо оптималан, хронолошки исправан поредак свих "поглавља". При томе ћемо аутоматски наћи и право место за ново "поглавље" Y . У најпростијем случају, нацртавши за њега график $K(T_0, T)$ може се постићи, мењајући његов положај у односу на друга "поглавља", да тај график буде што је могуће ближи идеалном. Положај који ће Y заузети међу другим "поглављима" текста X треба прихватити као тражени. Метода је применљива и онда када се не разматрају сва имена текста, већ само једно или неколико њих. Међутим, у том је случају увек потребна допунска анализа, пошто смањење броја коришћених имена чини резултате нестабилним.

Метода је проверена на великим текстовима (са великим бројем имена) са унапред познатим датирањем и била је потврђена.

Изложимо методу проналажења дупликата. Нека је интервал (A, B) описан у тексту X подељеном на "поглавља-покољења" $X(T)$. Нека су она у целини нумерисана хронолошки тачно, али међу њима постоје два дупликата тј. два "поглавља" која говоре о истом покољењу, дуплирајући, понављајући једно друго. Размотримо најједноставнију ситуацију, када се исто "поглавље" налази у X два пута: са редним бројем T_0 и са редним бројем C_0 . Наша метода омогућује да се пронађу и идентификују такви дупликати.

Јасно је да графици $K(T_0, T)$ и $K(C_0, T)$ имају облик приказан на сл. 14.3. Први график очигледно не задовољава принцип пригушења фреквенција и треба преместити "поглавља" да би се добило боље слагање са теоријским

Сл. 14.3